

А.О. ДЕРГОУСОВА, аспір., УкрДАЗТ, Харків

СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ВАЖЛИВІСТЬ ЇЇ РОЗРОБКИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

В умовах становлення цивілізованих відносин, стохастичності ринкової кон'юнктури та непередбачуваності її діалектики зростає значення науково обґрунтованого вибору стратегії і тактики діяльності підприємства.

Об'єктивна необхідність стратегічного управління соціально-економічними системами як запорука їхнього ефективного функціонування є актуальним питанням сьогодення. Успішний менеджмент несе в собі розробку і реалізацію стратегій, адекватних навколишньому середовищу. Вони допомагають зменшити вплив сил опору в самій організації та в її оточенні. Необхідність розробки стратегії розвитку підприємства є закономірним та економічно обґрунтованим для нього кроком.

В економічній літературі існує багато визначень типів стратегій. На наш погляд, в сучасних умовах економічної ситуації в Україні, визначати стратегію як повністю систематизований процес, який має чітку послідовність дій, виконання яких призведе до успіху, є невірним. Для організацій, що функціонують на даному етапі в Україні, стратегію необхідно розглядати, по-перше, як набір тактичних засобів, які можуть та повинні змінюватись, якщо динаміка зовнішнього або внутрішнього середовища не відповідає прогнозам (при незмінності кінцевої цілі, яка, як правило, припускає подальше зростання), по-друге, стратегію необхідно нерозривно пов'язувати із таким поняттям як «розвиток».

Стратегія виступає не тільки як інструмент обґрунтування, вироблення і реалізації цілей і задач виробничого, науково-технічного, економічного, організаційного і соціального характеру, не тільки як фактор, що регулює діяльність організації доти, поки намічені цілі і задачі не будуть досягнуті, але

одночасно і як засіб зв'язку підприємства з зовнішнім ринковим середовищем [4].

Для постійного росту і зміни організація розробляє відповідні стратегії розвитку. Організація без ясної й ефективної стратегії розвитку - це не бізнес, а набір активів, обтяжених зобов'язаннями. Для того щоб не тільки вижити, але і підсилити свої конкурентні позиції на ринку, необхідно на професійному рівні займатися стратегічним плануванням [2].

На нашу думку, доцільним є вибір одного, пріоритетного, напрямку стратегії розвитку і цілеспрямована його реалізація. У залежності від конкретної ситуації і потенційних можливостей підприємство може обрати найбільш прийнятну для нього стратегію розвитку, та при реалізації цієї стратегії орієнтуватися на рішення поточних або довгострокових задач. Стратегія – це генеральна програма дій, що виявляє пріоритети проблем і ресурси для досягнення основної цілі. Вона формує головні цілі й основні шляхи їх досягнення таким чином, що підприємство отримує єдиний напрям руху [3].

Формування стратегії представляється доцільним проводити на основі трьох взаємозалежних компонентів: суспільних потреб, внутрішніх можливостей організації і сформованої ситуації в галузі [1].

Список літератури: 1. *Аркадьєва В.* Приоритетные направления стратегии промышленных предприятий // Бизнесинформ. – 1998. - № 13-14. – С. 126. 2. *Серпилин А.* Основные подходы к разработке и внедрению стратегии развития предприятия // Проблемы теории и практики управления. – 2000. - № 6. – С. 78-86. 3. Стратегия предприятия и стратегический менеджмент: Учеб. пособие / *Ю.В. Соболев, В.Л. Дикань, А.Г. Дейнека, Л.А. Позднякова.* – Х.: ООО «Олант», 2002. – с. 6. 4. *Туленков Н.* Ключевые позиции стратегического менеджмента в организации // Проблемы теории и практики управления. – 1997. - № 4. – С. 104-109.